

PROCEDURE GRENSOverschrijdend Gedrag

Groepsopvang

Elke voorziening is verplicht om een procedure grensoverschrijdend gedrag te hebben.

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: een situatie waarin een kind in relatie tot een persoon die aanwezig is tijdens de kinderopvang, slachtoffer is of dreigt te worden van bedreigingen of geweld.

De procedure grensoverschrijdend gedrag legt vast hoe grensoverschrijdend gedrag gedetecteerd wordt, hoe er gepast op gereageerd kan worden en hoe aan preventie kan worden gedaan.

Het doel van de procedure is om op voorhand na te denken wanneer gedrag grensoverschrijdend is. Wanneer treedt de procedure in werking? Wie zijn partners om de integriteit voor de kinderen mee te bewaken? Bij het opstellen van de procedure bepaal je een werkwijze om vlot en correct te handelen. Alle medewerkers weten wat te doen bij grensoverschrijdend gedrag.

Hieronder vind je een leidraad voor het opstellen van je procedure grensoverschrijdend gedrag. Concretiseer hoe elke stap zal uitgevoerd worden en wie er verantwoordelijk voor is.

Veel succes!

EVALUEREN EN VERBETEREN VAN DE PROCEDURE

Minstens een keer om de 5jaar moet je de procedure grensoverschrijdend gedrag evalueren. Bij het evalueren van je procedure ga je na of je het doel – het detecteren, aanpakken en vermijden van grensoverschrijdend gedrag t.a.v. kinderen – bereikt.

- Bepaal met welke regelmaat je de procedures evalueert.
- Noteer wie de evaluatie doet.
- Leg vast op basis van welke gegevens je de evaluatie doet. Bijv. Een overzichtslijst met aantal en soort situaties van grensoverschrijdend gedrag per jaar, ...
- Bepaal wie verbeterpunten voorstelt, wie deze goedkeurt en wie de procedure zal aanpassen.
- Zorg er ook voor dat contactgegevens up to date blijven én dat het team steeds betrokken blijft.

Tip: In het kader van deze zelfevaluatie is het aan te raden om steeds de datum waarop de laatste aanpassingen zijn gebeurd te noteren op uw procedure.

PROCEDURE GRENSOverschrijdend Gedrag

Zorg dat duidelijk is wat in jouw voorziening verstaan wordt onder grensoverschrijdend gedrag. Omschrijf bijvoorbeeld mogelijke situaties die zich in je voorziening kunnen voordoen en die je kan beschouwen als grensoverschrijdend gedrag.

1. Benoem in je procedure welke stappen je zet om aan PREVENTIE van grensoverschrijdend gedrag te doen.

Hieronder enkele mogelijke acties om preventief te werken rond grensoverschrijdend gedrag.

Alert zijn voor signalen:

- Hoe signalen van grensoverschrijdend gedrag herkennen bij kinderen en medewerkers, gezinsleden en (toevallige) aanwezigen?
- Hoe bezorgdheden over grensoverschrijdend gedrag bespreken?
- Wat zijn signalen bij medewerkers dat hun draagkracht een hoogtepunt bereikt? Herkennen medewerkers deze signalen bij zichzelf? Wat doe je als je merkt dat je grens van bijvoorbeeld je eigen geduld (of dat van een collega) bereikt is?

Zorgen voor een vertrouwenspersoon:

- Wie is binnen de voorziening de vertrouwenspersoon waar ouders en medewerkers terecht kunnen? Is het voor iedereen duidelijk waarvoor je bij deze persoon terecht kan?
- Zijn de contactgegevens en manier van contacten gekend? Ook bij ouders en medewerkers?

Samen werken met sociale- en welzijnsorganisaties uit je buurt:

- Met welke organisaties kan je samenwerken? (vb. vertrouwenscentrum kindermishandeling (VK), CLB, Lokale politie). Noteer hier ook contactpersonen en telefoonnummers.
- Kan je concrete afspraken maken met deze organisaties hoe ze je kunnen bijstaan bij vragen of in geval van nood?

Streven naar een open communicatie met kinderen, ouders en medewerkers:

- Is er ruimte voor kinderen om assertiever te (leren) zijn?
- Kan een kind "neen" zeggen in je voorziening?
- Hoe krijgen de kinderen de ruimte om problemen te uiten?
- Hoe zorg je ervoor dat ouders zaken bespreekbaar kunnen maken?
- Kennen alle medewerkers het belang van het delen en bespreken van hun bezorgdheden en op welke manier wordt hier ruimte voor gecreëerd?

De visie en procedure rond grensoverschrijdend gedrag laten leven in je organisatie:

- Is de visie en de procedure besproken met de betrokkenen (ouders, team)?
- Is de visie en de procedure gemakkelijk beschikbaar voor alle betrokkenen?
- Kennen alle medewerkers de verschillende stappen in de procedure en kunnen ze deze toepassen?
- Hoe worden nieuwe medewerkers, ouders, stagiaires op de hoogte gebracht van de procedure?

**2. Welke stappen zet je als je (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag detecteert?
Belangrijk: Verzamel je gegevens zo objectief mogelijk. Het is niet je taak om 100% zekerheid te krijgen, wel is het je taak om zorgen te onderbouwen en stappen te zetten als je ongerust bent.**

- Met wie wordt de bezorgdheid gedeeld?
- Wie verzamelt gegevens, en hoe?
- Met wie worden de verzamelde gegevens besproken?

3. Aanpak vermoeden grensoverschrijdend gedrag – wat te doen met een vermoeden?

Concretiseer wie deze gesprekken voert, wie deelneemt aan het overleg en met wie de verzamelde gegevens besproken worden:

- melding aan organisator
- contact opnemen met VK
- contact opnemen met jouw POO (Pedagogische Ondersteuningsorganisatie)
- gesprek met ouders van het kind
- gesprek met het kind
- gesprek met vermoedelijke dader
- gesprek met betrokken medewerkers

4. Aanpak grensoverschrijdend gedrag – hoe een feit aanpakken?

- Feit melden aan je klantenbeheerder van Kind en Gezin: naam + telefoonnummer
- Een beslissing nemen t.a.v. de vermoedelijke dader (op non-actief stellen, afschermen van de kinderen)
- Contact opnemen met het VK

- Contact opnemen met politie (afhankelijk van advies VK en beslissing ouders)
- Aanbieden van een opvangalternatief
- Communiceren met alle betrokkenen

Het crisiscommunicatieplan volgen:

- Wie brengt de ouders op de hoogte? Op welke manier breng je de ouders op de hoogte? Waar bevinden zich de contactgegevens? Wat als ze niet bereikbaar zijn?
- Welke andere betrokkenen moeten op de hoogte gebracht worden?
- Hoe kan je bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld ouders, medewerkers met vragen?
- Hoe (eventueel) de pers te woord staan? Weet dat je dit niet verplicht bent!

5. Stappen nadien

- Hoe het welzijn van de betrokken kinderen, ouders opvolgen en verbeteren, wie kan je hierbij ondersteunen?
- Nazorg van de (betrokken) medewerkers organiseren?
- Zorgen voor jezelf?
- Hoe ga je de aanpak van de situatie van GOG evalueren en de procedure indien nodig bijsturen? Wie wordt hierbij betrokken (bv. ouders, vertrouwenspersoon, VK, ...)? Op welke manier wordt een evaluatie georganiseerd? Wie herwerkt, indien nodig, de procedure? Hoe worden herwerkingen gecommuniceerd naar alle betrokkenen?